

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 51. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135443536/facsimile.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

tabe i Spil eller Strid, naar vi skuffes i et Haab, naar vi plages med Ildebrand eller Skibbrud, naar vi forgæves stræbe efter Æresposter og Rigdom; og omvendt: *dens* Magt og Gunst højagte vi, naar alt, som *Petronius* siger^{m)}, *gaar efter en Snor*; naar vi naa hvad vi ønske; naar vi reddes fra ondt. Hvilken Plads bliver saa tilovers til det guddommelige Forsyn? Maa ikke Lykken forsaavidt være en Gud, eller, om du vil, *en Gejst*, ved hvilken Gud virker alt hvad der synes at ske slumpevis? Denne Mening synes ej at have været aldeles fremmed for *Augustino*, som disse hans Ord bære Vidne omⁿ⁾: *Nok er det, at intet af hvad der sker, sker uden forudgaaende Aarsag. Thi vi kunne ikke sige, at de saakaldte tilfældige Aarsager (hvoraf ogsaa Tilfældet eller Lykken har sit Navn) ikke ere til, men ikkun at de ere ubekendte, og vi tilskrive dem enten den sande GUDs eller visse Gejsters Villie. Tro vi da ikke forsaavidt, os selv uafvidende, med Platone, at Gud vel regerer alt, men Lykken og Lejligheden raade for alle menneskelige Ting sammen med Gud?*^{o)} Betragt dernæst Tilfældet, som Hedningene viste guddommelig Hæder, hvisaarsag Poëten *Manilius* kaldte det *det mægtige Tilfælde*^{p)}, og *Ovidius* i sit Skrift om Elskovs Kunst^{q)} siger:

Tilfældighed det er, som alle Ting regerer —

for at forbigaa andre Vidnesbyrd. Til dette, som til en Gud, pleje vi at henføre Tildragelsernes hastige og uformodede Udfald, uden at mindes, at enhver tilfældig Aarsag — som Tilfældet jo er — støtter sig paa en selvstændig Aarsag, som Philoso-